

DAVČNA OBRAVNAVA ODPRAVNINE PO 79. ČLENU ZDR-1

Pojasnilo DURS, št. 4210-4244/2013 01-610-06, 24. 5. 2013

Zakon o delovnih razmerjih – ZDR-1 (Ur. l. RS, št. 21/13), ki je začel veljati 12.4.2013, v 79. členu na novo določa pravico do odpravnine, kadar delavcu preneha delovno razmerje za določen čas. V nadaljevanju pojasnjujemo davčno obravnavo te odpravnine.

Od odpravnine zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas, določene z 79. členom ZDR-1, se od celotnega izplačanega zneska plačuje dohodnina ter prispevki za socialno varnost.

ZDR-1 v 79. členu na novo določa pravico delavca, ki mu preneha pogodba o zaposlitvi za določen čas, do odpravnine. V navedenem členu so določeni pogoji za izplačilo odpravnine, prav tako višina odpravnine, pri čemer je določeno, da pogodba o zaposlitvi, sklenjena za določen čas, preneha veljati brez odpovednega roka s potekom časa, za katerega je bila sklenjena, oziroma ko je dogovorjeno delo opravljeno ali s prenehanjem razloga, zaradi katerega je bila sklenjena.

Po Zakonu o dohodnini - ZDoh-2 (Ur. l. RS, št. 13/11 – UPB7, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12) so obdavčeni vsi dohodki, razen tistih, ki so v ZDoh-2 izrecno navedeni kot neobdavčeni oziroma oproščeni plačila dohodnine. Vsako izplačilo ali ugodnost, ki je neposredno ali posredno povezana z zaposlitvijo, se vključuje med dohodke iz zaposlitve. Skladno s prvim odstavkom 37. člena ZDoh-2 dohodek iz delovnega razmerja vključuje tudi vsako nadomestilo, ki ga zagotovi delodajalec na podlagi dogovora z delojemalcem zaradi kateregakoli pogoja v zvezi z zaposlitvijo ali zaradi spremembe v pogojih v zvezi z zaposlitvijo, vsako izplačilo delodajalca v zvezi s prenehanjem veljavnosti pogodbe o zaposlitvi, vsako izplačilo zaradi prenehanja zaposlitve in podobni prejemki.

Posebna davčna obravnavo je v 9. točki prvega odstavka 44. člena ZDoh-2 določena za odpravnino zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ki je določena kot pravica iz delovnega razmerja in izplačana pod pogoji, ki jih določa Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Ur. l. RS, št. 42/02, 79/06 – ZZZPB-F, 103/07, 45/08 – ZArbit, 21/13 – ZDR-1), v višini odpravnine, ki jo je delodajalec dolžan izplačati na podlagi 109. člena ZDR (od 12. 4. 2013 dalje se smiselno uporablja 108. člen ZDR-1).

Odpravnina, izplačana zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ali razloga nesposobnosti, se po navedeni določbi ne všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja do višine, ki jo je delodajalec dolžan izplačati na podlagi 108. člena ZDR-1, vendar največ do višine 10 povprečnih mesečnih plač zaposlenih v RS. Ne glede na navedeno, pa je skladno z 9. točko prvega odstavka 44. člena ZDoh-2, odpravnina zaradi odpovedi pogodbe iz poslovnega razloga z dohodnino obdavčena v celoti, če je izplačana delojemalcu, ki sklene novo pogodbo o zaposlitvi pri istem delodajalcu ali pri osebi, ki je z delodajalcem povezana oseba ali če je izplačana delojemalcu, ki je z delodajalcem povezana oseba.

Upošteva se 44. člen ZDoh-2 in opredelitev odpravnine po 79. členu ZDR-1, za odpravnine, določene z 79. členom ZDR-1, niso izpolnjeni pogoji za oprostitev po 44. členu ZDoh-2, saj se odpravnine na podlagi 79. člena ZDR-1 ne izplačujejo zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, prav tako pa ta odpravnina ni izplačana v višini, ki jo predvideva 108. člen ZDR-1 (vsebinsko enak 109. členu ZDR). Glede na navedeno se torej odpravnina, izplačana v skladu z 79. členom ZDR-1, všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja.

Obravnavo odpravnine po 79. členu ZDR-1 z vidika vštevanja v osnovo za prispevke za socialno varnost je, v skladu s prvo alinejo tretjega odstavka 144. člena Zakona o

pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2 (Ur. l. RS, št. 96/12, 32/13), ob upoštevanju šestega odstavka 429. člena ZPIZ-2, 135. člena Zakona o urejanju trga dela - ZUTD (Ur. l. RS, št. 80/10 s sprem.) in 9. člena Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih - ZSDP (Ur. l. RS, št. 110/06 – UPB2 s sprem.), enaka davčni obravnavi.